

7. Rosacea

Dermatologie

Rijnstate

Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!

Wat is rosacea?

Rosacea is een veel voorkomende chronische huidaandoening in het gezicht. De aandoening komt vooral voor bij vrouwen van middelbare leeftijd. De vier belangrijkste kenmerken zijn roodheid, kleine uitgezette bloedvaatjes (couperose), bultjes (papels) en puistjes (pustels). Soms ervaren patiënten ook klachten aan de ogen. Rosacea is een chronische huidziekte. Deze aandoening is doorgaans goed te behandelen, maar zelden definitief te genezen.

Hoe ontstaat rosacea?

Rosacea ontstaat meestal rond het 30ste levensjaar en komt meer voor bij vrouwen dan bij mannen. Het treft vooral mensen met een licht huidtype. De oorzaak van rosacea is onbekend. De klachten van rosacea kunnen verergeren door uitwendige factoren, zoals: warmte, koude, zonlicht, cosmetica, huidverzorgingsproducten en sommige geneesmiddelen. Geneesmiddelen die corticosteroïden (bijnierschors hormonen) bevatten, kunnen rosacea veroorzaken of verergeren, zowel door inwendig gebruik als bij toepassing op de huid. Een oorzakelijke rol van voeding is nooit aangetoond; wel kan (tijdelijke) verergering van de roodheid optreden door het drinken van alcohol en het eten van sterk gekruid voedsel.

Wat zijn de verschijnselen?

De verschijnselen van rosacea zijn vooral te zien op de neus, de wangen, het voorhoofd en de kin. De belangrijkste kenmerken van rosacea zijn blozen (vanzelf wegtrekkende roodheid), blijvende roodheid, bultjes (papels), puistjes (pustels) en uitgezette bloedvaatjes (couperose). Blozen kan worden uitgelokt door bijvoorbeeld emoties, warmte, zonlicht, hete of alcoholische dranken, hete of sterk gekruide spijzen en de menopauze. Minder vaak komen bij rosacea zwellingen van de huid voor. Soms ontstaan zwellingen door ophoping van vocht. Dit heet oedeem; de zwelling voelt zacht aan en verdwijnt vanzelf.

Zwellingen kunnen ook ontstaan door toename van bindweefsel in de huid. Deze voelen harder en knobbelig aan en gaan niet vanzelf weg. Het bekendste voorbeeld hiervan is rhinophyma, dat ontstaat door vergroting van talgklieren op de neus en naderhand een toename van bindweefsel. De neus gaat er verdikt en knobbelig uitzien en wordt in het dagelijkse taalgebruik aangeduid als 'drankneus' of 'bloemkoolneus'. Ten onrechte, want het ontstaan van rhinophyma heeft niets te maken met alcoholgebruik. Rhinophyma treedt vrijwel alleen op bij oudere mannen.

Ongeveer de helft van de mensen met rosacea heeft ook oogafwijkingen. De oogafwijkingen die bij rosacea kunnen optreden zijn vooral ontstekingen van de oogleden (blefaritis) en van het hoornvlies en het bindvlies (keratoconjunctivitis). De meest voorkomende klachten zijn droge ogen, een branderig of stekend gevoel, tranende ogen en een gevoel alsof er iets in het oog zit (gevoel van zandkorrels). Ook komt migraine bij relatief veel patiënten met rosacea voor, vooral bij hen die last hebben van blozen. Soms gaat rosacea samen met seborrhoisch eczeem (zie de folder 'seborrhoisch eczeem').

Hoe wordt de diagnose gesteld?

De diagnose kan meestal op grond van de kenmerkende huidafwijkingen worden gesteld. Soms wordt onder plaatselijke verdoving een stukje huid weggenomen voor microscopisch onderzoek (een biopt) om andere huidaandoeningen uit te sluiten.

Wat is de behandeling?

Rosacea is meestal goed te behandelen, maar zelden definitief te genezen. Binnen een halfjaar na staken van de therapie treedt bij de helft van de mensen weer een verergering op. Bij een milde rosacea wordt eerst gekozen voor uitwendige behandeling met een crème of gel. Wanneer dit onvoldoende helpt, wordt een behandeling met tabletten toegevoegd.

Uitwendige (plaatselijke) behandeling

Bij de uitwendige behandeling van rosacea wordt meestal gekozen voor Metronidazol in een gel of crème. Ook Azelaïnezuurcrème is een aanbevolen geneesmiddel. Soms wordt benzoylperoxidegel voorgeschreven.

Inwendige behandeling

Behandeling met antibioticatabletten heeft een gunstig effect op zowel de huid- als de oogafwijkingen van rosacea. Meestal is er na 1 tot 2 maanden een vermindering van het aantal pukkels en puistjes. Deze behandeling moet een aantal maanden worden voortgezet en kan worden gecombineerd met bovenstaande uitwendige behandeling.

Behandeling van specifieke verschijnselen van rosacea

Couperose

De uitgezette adertjes van couperose kunnen worden behandeld met lasertherapie of een flitslamp.

Oogafwijkingen

Goede dagelijkse ooglidhygiëne is belangrijk, ook in klachtenvrije periodes. Voor droge ogen en irritatie kunt u 'kunstmatig traanvocht' zoals hypromellose of methylcellulose gebruiken. Ook behandeling met antibiotica kan verbetering geven van de oogafwijkingen van rosacea. Plaatselijke behandeling met Metronidazolgel en fusidinezuurgel kan de ooglidontsteking doen verbeteren.

Rhinophyma

Rhinophyma (zwellings van de neus) kan op verschillende manieren worden behandeld. Zowel plastische chirurgie, elektrochirurgie (wegbranden), cryochirurgie (bevriezen) en lasertherapie behoren tot de mogelijkheden.

Wat kunt u zelf doen?

U kunt zelf nagaan of er factoren zijn die de verschijnselen van rosacea bij u verergeren. Deze factoren kunnen per persoon verschillend zijn. Tot deze factoren behoren warmte, koude, wind, hete dranken, inspanning, gekruide eten, alcohol, emoties, huidreinigingsmiddelen, medicinale producten die de huid irriteren en medicijnen die blozen veroorzaken of verergeren. Probeer deze factoren te vermijden. Vermijd zoveel mogelijk blootstelling aan zonlicht en gebruik zo nodig een zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor (factor 15 of hoger). Het gebruik van camouflerende cosmetica die de roodheid verbergen, kan prettig zijn als u zich voor uw rode gezicht schaamt.

Wat zijn de vooruitzichten?

Hoewel de verschijnselen van rosacea vervelend en cosmetisch erg storend kunnen zijn, is rosacea geen ernstige ziekte. Behalve bij sommige oogafwijkingen treden geen complicaties op. Verder is het goed om te beseffen dat rosacea weliswaar goed te behandelen is, maar niet definitief te genezen. Na het stoppen van de therapie met crème, gel, tabletten of capsules komen de verschijnselen na verloop van tijd dus meestal weer terug.

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate,
uw ziekenhuis in de
regio Arnhem, Rheden
en De Liemers.

 @rijnstate

 facebook.com/rijnstate

Rijnstate

Postbus 9555

6800 TA Arnhem

T 088 - 005 8888

E info@rijnstate.nl

www.rijnstate.nl